

Mediji in informacije

Sodišče Evropske unije
SPOROČILO ZA MEDIJE ŠT. 58/14

V Luxembourg, 10. aprila 2014

Sodba v zadevi C-435/12
ACI Adam BV in drugi proti Stichting de Thuiskopie, Stichting
Onderhandelingen Thuiskopie vergoeding

Pri znesku nadomestila, ki ga je treba plačati za razmnoževanje varovanega dela v zasebne namene, se ne sme upoštevati nezakonitih reprodukcij

To, da ne obstaja nikakršen tehnični ukrep, ki bi ga bilo mogoče uporabiti za boj proti nezakonitemu razmnoževanju v zasebne namene, ne more omajati te ugotovitve

Direktiva o usklajevanju določenih vidikov avtorske pravice¹ državam članicam omogoča določitev izjeme od izključne pravice do reproduciranja, ki jo imajo imetniki avtorske in sorodnih pravic, tako da se dovoli izdelava kopij v zasebne namene (izjema razmnoževanja v zasebne namene). Poleg tega določa, da morajo države članice, ki se odločijo za uvedbo takšne izjeme v nacionalnem pravu, določiti plačilo „pravičnega nadomestila“ v korist imetnikov avtorskih pravic, ki jim bo ustrezno nadomestilo uporabo njihovih varovanih del ali predmetov sorodnih pravic.

Družba ACI Adam in drugi so uvozniki in/ali proizvajalci praznih nosilcev, kakršni so CD in CD-R. V skladu z nizozemsko zakonodajo morajo te družbe skladu Stichting de Thuiskopie plačati nadomestilo za kopijo v zasebne namene. Višino tega nadomestila določi sklad „SONT“.

Družba ACI Adam in drugi menijo, da SONT pri določitvi višine nadomestila ne bi smel upoštevati škode, ki morda lahko nastane imetnikom avtorskih pravic zaradi kopij, narejenih iz nezakonitega vira.

V teh okoliščinah je Hoge Raad der Nederlanden (kasacijsko sodišče, Nizozemska) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo vprašanja.

Sodišče v današnji sodbi poudarja, da bi v primeru, da imajo države članice možnost sprejetja predpisov, ki med drugim dovoljujejo, da se reproduciranje za zasebne namene lahko opravi tudi iz nezakonitega vira, zaradi tega vsekakor nastala škoda za dobro delovanje notranjega trga.

Prav tako se cilja ustrezne podpore razširjanju kulture ne sme doseči z žrtvovanjem strogega varstva pravic ali z dopuščanjem nezakonitih oblik distribuiranja ponarejenih ali piratskih del.

Sodišče zato ugotavlja, da ni mogoče dopustiti nacionalnega predpisa, ki nikakor ne razlikuje med kopijami v zasebne namene, ki se naredijo iz zakonitih virov, in tistimi, ki se naredijo iz ponarejenih ali piratskih virov.

Prvič, priznanje, da se tako reproduciranje lahko opravi iz nezakonitega vira, bi namreč opogumilo promet s ponarejenimi ali piratskimi deli, kar bi nujno zmanjšalo obseg zakonite prodaje ali drugih transakcij v zvezi z varovanimi deli, in posledično škodovalo normalnemu izkoriščanju teh del. Drugič, uporaba takega nacionalnega predpisa lahko povzroči neupravičeno škodo imetnikom avtorske pravice.

Sodišče poleg tega poudarja, da je država članica, ki je dovolila izdelavo kopije v zasebne namene, pristojna za zagotovitev pravilne uporabe navedene izjeme in s tem za omejevanje dejanj, ki jih imetniki pravic niso dovolili.

¹ Direktiva 2001/29/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. maja 2001 o usklajevanju določenih vidikov avtorske in sorodnih pravic v informacijski družbi (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 17, zvezek 1, str. 230.)

Toda nacionalni predpis, ki položaja, v katerem je vir, iz katerega se opravi reproduciranje v zasebne namene, zakonit, ne razlikuje od položaja, v katerem je ta vir nezakonit, ne more zagotavljati pravilne uporabe izjeme razmnoževanja v zasebne namene. Okoliščina, da ne obstaja nikakršen tehnični ukrep, ki bi ga bilo mogoče uporabiti za boj proti nezakonitemu razmnoževanju v zasebne namene, ne more omajati te ugotovitve.

Poleg tega mora sistem pristojbine zagotoviti pravično ravnotežje med pravicami in interesi avtorjev (kot upravičencev do pravičnega nadomestila) ter pravicami in interesi uporabnikov varovanih del.

Toda sistem pristojbine za razmnoževanje v zasebne namene, ki pri izračunu pravičnega nadomestila, ki ga je treba plačati upravičencem, položaja, v katerem je vir, iz katerega se opravi reproduciranje v zasebne namene, zakonit, ne razlikuje od položaja, v katerem je ta vir nezakonit, ne spoštuje tega pravičnega ravnotežja.

V takšnem sistemu se namreč povzročena škoda in torej znesek pravičnega nadomestila, ki ga je treba plačati upravičencem, po mnenju Sodišča izračuna na podlagi merila škode, povzročene avtorjem, tako zaradi reproduciranja v zasebne namene iz zakonitega vira kot tudi zaradi reproduciranja iz nezakonitega vira. Tako izračunani znesek se nato končno vključi v ceno, ki jo uporabniki varovanih predmetov plačajo ob dajanju na voljo opreme, aparatov in nosilcev, ki omogočajo razmnoževanje v zasebne namene.

Tako so vsi uporabniki posredno kaznovani, saj nujno prispevajo k nadomestilu za škodo, povzročeno z reprodukcijami v zasebne namene iz nezakonitega vira. Tako morajo prevzeti dodatni in nezanemarljiv strošek za razmnoževanje v zasebne namene.

OBVESTILO: S predlogom za sprejetje predhodne odločbe lahko sodišča držav članic v zvezi s sporom, o katerem odločajo, Sodišču predložijo vprašanja o razlagi prava Unije ali veljavnosti aktov Unije. Sodišče ne odloči o nacionalnem sporu. Zadevo reši nacionalno sodišče v skladu z odločbo Sodišča. Ta odločba je enako zavezujoča za druga nacionalna sodišča, ki obravnavajo podoben problem.

Neuradni dokument za medije, ki ne zavezuje Sodišča.

[Celotno besedilo](#) sodbe je objavljeno na spletni strani CURIA na dan razglasitve.

Kontaktna oseba: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

Posnetki z razglasitve sodbe so na voljo na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106.